

Til lovforslag nr. L 24

Folketinget 2014-15

Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 3. december 2014

Betænkning

over

Forslag til lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet

[af kulturministeren (Marianne Jelved)]

1. Ændringsforslag

Kulturministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2014 og var til 1. behandling den 6. november 2014. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kulturministeren sendte den 17. juni 2014 dette udkast til udvalget, jf. KUU alm. del – bilag 159 (folketingsåret 2013-14). Den 8. oktober 2014 sendte kulturministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til kulturministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Udvalgets spørgsmål til kulturministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget lægger vægt på, at kulturministeren i sit svar på spørgsmål 2 forsikrer, at der ikke sker en centralisering, og at de lokale institutioners fagmiljø og kunstfaglige profiler skal være stærke. Det er afgørende, at institutionernes særpræg fast-

holdes for at sikre mangfoldighed og kreativitet i disse uddannelser.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil dog stemme for det stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er grundlæggende skeptiske over for centraliseringen af scenekunstudannelserne, som lovforslaget vil medføre. Det er svært at se meningen med at samle dem alle under en samlet ledelse. Ministeren har ikke kunnet argumentere overbevisende for, at det ikke vil føre til ensretning. Ministeren har heller ikke på overbevisende vis kunnet argumentere for, at lovforslaget ikke vil medføre en akademisering af uddannelserne og en afskaffelse af mesterlæretraditionen, idet ministeren bare har henvist til lovforslagets bemærkninger. Man vil kort sagt nedtone det håndværksmæssige yderligere og centralisere uddannelserne.

Lovforslaget indeholder dog også gode ting, fordi det giver scenekunstnerne bedre mulighed for at videreudanne sig gennem bachelor- og kandidatstrukturen. Herudover skal man fortsat ikke have en studentereksamen for at blive optaget på en scenekunstudannelse, hvilket er meget positivt, men samlet set opvejer de gode ting ikke de kritiske, så derfor stemmer Dansk Folkeparti imod lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

B e m æ r k n i n g e r

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til nr. 1

Af kulturministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 14

1) I stk. 1 indsættes to steder efter »udenlandske« ordet: »videregående«.
[Præcisering]

Det præciseres, at ordet »videregående« indsættes efter »udenlandske« begge steder, hvor »udenlandske« er nævnt i § 14, stk. 1. Præciseringen skal sikre, at det klart fremgår, at uddannelsesinstitutionerne kun kan samarbejde med anerkendte udenlandske uddannelsesinstitutioner på videregående niveau om at tilrettelægge en uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved den udenlandske institution.

Flemming Møller Mortensen (S) fmd. Jan Johansen (S) Rasmus Prehn (S) Leif Lahn Jensen (S) Troels Ravn (S)

Ole Sohn (S) Karin Gaardsted (S) Marlene Borst Hansen (RV) Lone Loklindt (RV) Zenia Stampe (RV)

Annette Vilhelmsen (SF) Özlem Sara Cekic (SF) Holger K. Nielsen (SF) Pernille Skipper (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Kim Andersen (V) Anni Matthiesen (V) nfm. Hans Christian Schmidt (V) Michael Aastrup Jensen (V)

Flemming Damgaard Larsen (V) Bente Bendix (V) Eyvind Vesselbo (V) Alex Ahrendtsen (DF) Morten Marinus (DF)

Karin Nødgaard (DF) Pia Kjærsgaard (DF) Mette Bock (LA) Lars Barfoed (KF) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 24

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra kulturministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra kulturministeren
5	Korrektion til lovforslag, fra kulturministeren
6	1. udkast til betænkning
7	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 24

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om at sikre, at der ikke sker en akademisering af scenekunstudannelserne, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om at undgå, at modellen med en fælles rektor ikke fører til centralisering og ensretning, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om at redegøre for ansættelsesprocedurerne for fællesrektor og for rektorer på de enkelte scenekunstudannelser, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om at sikre, at scenekunstudannelsen fortsat er en mesterlæreuddannelse, til kulturministeren, og ministerens svar herpå

Udvalgets spørgsmål og kulturministerens svar herpå

Spørgsmålene og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Dansk Folkeparti.

Spørgsmål 1:

Hvordan vil ministeren sikre, at der ikke sker en akademisering af scenekunstudannelserne?

Svar:

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at scenekunstudannelserne ved den nye scenekunstskele, Den Danske Scenekunstskele, vil bygge på et kunstnerisk grundlag, og at udviklingen af uddannelserne vil ske på grundlag af kunstnerisk praksis, faglig praksis og kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Scenekunstudannelserne vil dermed som hidtil uddanne til det højeste kunstneriske niveau på et kunstnerisk og håndværksmæssigt grundlag.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at der som hidtil vil være optagelsesprøve til scenekunstudannelserne, og at der ikke vil være krav om adgangsgivende gymnasial eksamen.

Overgangen til en bachelor- og kandidatstruktur vil dermed ikke medføre en teoretisering og akademisering af scenekunstudannelserne på bekostning af deres praksisnære og kunstneriske elementer.

Spørgsmål 2:

Hvordan vil ministeren undgå, at modellen med en fælles rektor ikke fører til centralisering og ensretning, og vil ministeren følge op på det årligt?

Svar:

For så vidt angår spørgsmålet om centralisering, fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at der vil blive fastlagt nærmere regler for styrelsen af Den Danske Scenekunstskele, som sikrer de enkelte uddannelsessteder faglig og organisatorisk medbestemmelse til at udvikle den lokale afdeling mest hensigtsmæssigt inden for rammerne af den samlede institution. Ligeledes vil der blive sikret en struktur for kollegiale organer, studienævn m.v., som sikrer lokal repræsentation og lokal beslutningskraft, hvor det giver bedst faglig og administrativ mening.

Med hensyn til spørgsmålet om ensretning af uddannelserne fremgår det ligeledes af bemærkningerne til lovforslaget, at der skal udbydes uddannelse på alle de lokaliteter, der eksisterer i dag, så aktivitetsniveauet på de nuværende lokaliteter fastholdes, og at eksisterende eller påtænkt samarbejde mellem de nuværende uddannelsesinstitutioner og andre uddannelses- og kulturinstitutioner skal videreføres, samt at den nye institution skal have stærke, lokale fagmiljøer og kunstfaglige profiler.

Når rektor for Den Danske Scenekunstskele ansættes, vil der blive lagt vægt på, at en væsentlig del af ledelsesopgaverne bliver at sikre og støtte de lokale afdelinger og deres lokale samarbejder. Dette vil der blive fulgt op på i den løbende kommunikation med ledelsen for den nye statsinstitution. På rektors årlige formelle ledelsessamtaler med Kulturministeriet er hele institutionens udvikling og mål til drøftelse, og der vil naturligt være fokus på, om ledelsen lever op til at skabe faglig sammenhængskraft i den samlede institution og samtidig har sikret, at de lokale afdelinger fortsat udvikler sig fagligt.

Kulturministeriet vil endvidere indgå en rammeaftale med Den Danske Scenekunstskele, af hvilken det blandt andet vil fremgå, at der skal ske en udvikling af den samlede institution, herunder af institutionens lokale afdelinger, med respekt for intentionerne bag lovforslaget, som fremgår af lovforslagets bemærkninger. Kulturministeriet vil årligt følge op på, om Den Danske Scenekunstskele opfylder de mål, der er fastsat i rammeaftalen.

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes gøre rede for ansættelsesprocedurerne for fællesrektor og rektorer på de enkelte scenekunstudannelser.

Svar:

Alle rektorer for Kulturministeriets videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner ansættes af kulturministeren. Som det fremgår af lovforslaget, vil det således fremover være kulturministeren, der ansætter rektor for Den Danske Scenekunsthøjskole.

Når der ansættes rektorer for Kulturministeriets videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, er der praksis for, at et ansættelsesudvalg indstiller en kandidat til ministeren, som så træffer endelig beslutning om ansættelse. Der er også praksis for, at ansættelsesudvalget ud over embedsmænd fra Kulturministeriet består af repræsentanter for ledelse og medarbejdere ved institutionen samt af eksterne medlemmer med særlig ekspertise, fx inden for ledelse eller det kunstneriske fagområde, som institutionen dækker.

I den aktuelle situation vil jeg være særligt opmærksom på at sammensætte ansættelsesudvalget, så der tages hensyn til den nye institutions geografiske og uddannelsesmæssige spredning, samt at der i ansættelsesforløbet er fokus på, at en væsentlig del af den kommende rektors ledelsesopgave bliver at sikre og støtte de lokale afdelinger og deres lokale samarbejder.

Der skal kun være én rektor for den samlede institution. Den nye rektor fastlægger i dialog med de forskellige geografiske enheder den interne organisering af den nye samlede institution og tager stilling til, hvem der skal ansættes som lokal leder. Ansættelsesprocedurerne tilrettelægges således, at der, jf. lovbetragtningerne, sikres lokal medindflydelse på ansættelsen.

Spørgsmål 4:

Hvordan vil ministeren sikre, at scenekunstudannelsen fortsat vil være en mesterlæreuddannelse?

Svar:

Jeg vil understrege, at man ikke kan læse sig til at blive scenekunstner. At blive scenekunstner kræver, at man øver sig, lærer af andre og gør sig erfaringer sammen med andre. På scenekunstudannelserne bliver der lagt vægt på det praktiske og på samarbejde, og i den forstand bygger uddannelserne på principper fra mesterlæren.

De scenekunstneriske uddannelser er karakteriseret ved at have et meget tæt forhold til scenekunstbranchen og de udøvende kunstnere, da størstedelen af underviserne er ansat på deltid eller som timelærere og i øvrigt har deres hovedbeskæftigelse i branchen.

Disse centrale værdier for scenekunstudannelserne bliver videreført med lovforslaget. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det således, at scenekunstudannelserne skal bygge på et kunstnerisk grundlag, og at udviklingen af uddannelserne skal ske på grundlag af kunstnerisk praksis, faglig praksis og kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Det fremgår også af bemærkningerne, at eftersom det væsentligste grundlag for uddannelserne er praksis, skal underviserne deltage i eller have aktiv kontakt med relevante kunstneriske praksis- og udviklingsmiljøer.

Scenekunstudannelserne vil derfor som hidtil uddanne til det højeste kunstneriske niveau på et kunstnerisk og håndværksmæssigt grundlag.